

แผนยุทธศาสตร์
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ.2566-2570

กลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

คำนำ

ตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 3 มาตรา 9 (1) , (2) ได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า และแผนปฏิบัติราชการดังกล่าวต้องมีรายละเอียดของขั้นตอน ระยะเวลา และงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจหน่วยงาน และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 7 กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีการทบทวนภารกิจของตน โดยค่านึงยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 (แผนระดับ 1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (แผนระดับ 2) นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำลังเงินงบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจและสถานการณ์อื่นประกอบกัน กอปรกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 เห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุงแผนระดับ 3 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายในแผนระดับ 1 และแผนระดับ 2 รวมทั้งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 นโยบายการจัดการศึกษาระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบติดตาม และประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and country Reform : eMENSOCR) ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2562 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร) ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของผู้บริหารและหน่วยงานใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2566 -2570 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
บทนำ	1
ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด	3
-ความเป็นมา	3
-บริบทที่เกี่ยวข้อง	4
-ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	11
ส่วนที่ 2 บริบทที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม	17
-รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560	17
-ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	18
-แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	19
-แผนปฏิรูปประเทศ	22
-แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	26
-นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี)	27
-เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ((Sustainable Development Goals:SDGs)	27
-แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 –2579)	30
-นโยบายการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ	32
-นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565	35
-แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	37
-อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม	38
-ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ	39
-แผนผังหน่วยงานศึกษาธิการจังหวัด	62
-ตารางความเชื่อมโยงแผน 3 ระดับ	63
ส่วนที่ 3 สาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม	65
พ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม	
- วิสัยทัศน์	65
- พันธกิจ	65
- ค่านิยม	65

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- เป้าประสงค์รวม	65
- ประเด็นยุทธศาสตร์	66
- ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์และค่าเป้าหมาย	66
ส่วนที่ 4 งาน/โครงการตามแผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานพื้นฐาน(ผลผลิต/โครงการเทียบเท่าผลผลิต)/กองทุน/ ประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม	93
ภาคผนวก	99
- หนังสืออนุมัติแผนยุทธศาสตร์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม (ฉบับจัดทำคำขอ)	100

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 3 มาตรา 9 (1) , (2) ได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า และแผนปฏิบัติราชการดังกล่าวต้องมีรายละเอียดของขั้นตอน ระยะเวลา และงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจหน่วยงาน และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 7 กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีการทบทวนภารกิจของตน หรือสมรรถที่จะยกเลิก ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลง การดำเนินการต่อไปหรือไม่ โดยคำนึงยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 (แผนระดับ 1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (แผนระดับ 2) นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำลังเงินงบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจ และสถานการณ์อื่นประกอบกัน กอปรกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 เห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุงแผนระดับ 3 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายในแผนระดับ 1 และ แผนระดับ 2 รวมทั้งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 นโยบายการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบติดตาม และประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and country Reform : eMENSER) ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2562 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม พ.ศ.2566 – 2570 ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการ บริหารงานของผู้บริหารและหน่วยงานใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการตามหลักธรรมาภิบาล มุ่งเน้นการสร้างเครือข่าย เทคโนโลยี นวัตกรรมและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
3. ส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพเพื่อก้าวสู่องค์กรคุณธรรม
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาจัดการศึกษาแบบบูรณาการทุกระดับทุกสังกัด

ค่านิยมองค์กร

SMART เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ

S	=	Service Mind	มีจิตบริการ
M	=	Morality	มีคุณธรรม จริยธรรม
A	=	Accountability	โปร่งใส ตรวจสอบได้
R	=	Responsibility	มีความรับผิดชอบ
T	=	Teamwork	ทีมงานคุณภาพ

วัฒนธรรมองค์กร : Organizational Culture

รับผิดชอบ	สามัคคี	มีจิตอาสา
รับผิดชอบ	:	Responsibility
สามัคคี	:	Harmony
มีจิตอาสา	:	Service mind

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพและมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. ผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภท ทุกช่วงวัย ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงเสมอภาค เท่าเทียมและลดความเหลื่อมล้ำ
3. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นองค์กรคุณธรรม มีการบริหารจัดการทางการศึกษาแบบบูรณาการตามหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมการมีส่วนร่วม มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการขับเคลื่อนสู่คุณภาพทางการศึกษา
4. หน่วยงานทางการศึกษา มีส่วนร่วมบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
2. พัฒนากำลังคน การวิจัย เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
3. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ
4. สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์

เป้าประสงค์	ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย
เป้าประสงค์ ที่ 1 และ 2	ย.1	ร้อยละของโครงการที่พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง	ไม่น้อยกว่า 2 โครงการ
	ย.2	จำนวนแนวปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการที่ส่งเสริมความเป็นเลิศในด้านการจัดการศึกษา	2 เรื่อง
		จำนวนงานวิจัยที่ส่งเสริมความเป็นเลิศในด้านการจัดการศึกษา	1 เรื่อง
		ร้อยละของโครงการที่ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ไม่น้อยกว่า 2 โครงการ
เป้าประสงค์ ที่ 3 และ 4	ย.3	ร้อยละของบุคลากรที่มีแผนพัฒนารายบุคคล (IDP)	ร้อยละ 40
เป้าประสงค์ ที่ 1 และ 2	ย.4	ร้อยละของโครงการที่สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา	ไม่น้อยกว่า 2 โครงการ
	ย.5	ร้อยละของโครงการที่ส่งเสริมและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ไม่น้อยกว่า 2 โครงการ
เป้าประสงค์ ที่ 3 และ 4	ย.6	ร้อยละคะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม ตามเกณฑ์ ITA (Integrity & Transparency Assessment)	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
		ร้อยละการปฏิบัติราชการตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
		จำนวนการปรับปรุงกลไก กระบวนการ หรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของแต่ละส่วนงานในแต่ละปี	5 เรื่อง
		ระดับความพึงพอใจเฉลี่ยของผู้รับบริการที่มีต่อนโยบายและการให้บริการเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านต่าง ๆ	ร้อยละ 80

บทนำ

ความเป็นมา

ตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 3 มาตรา 9 (1),(2) ได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า และแผนปฏิบัติราชการดังกล่าวต้องมีรายละเอียดของขั้นตอน ระยะเวลา และงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจหน่วยงาน และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 7 กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีการทบทวนภารกิจของตน หรือสมรรถที่จะยกเลิก ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลง การดำเนินการต่อไปหรือไม่ โดยคำนึงยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) (แผนระดับ 1) แผนแม่บท ภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (แผนระดับ 2) นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำลังเงินงบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจและสถานการณ์อื่น ประกอบกัน กอปรกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 เห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุง แผนระดับ 3 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาตินั้น

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายในแผนระดับ 1 และแผนระดับ 2 รวมทั้งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 นโยบายการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบติดตาม และประเมินผล แห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and country Reform : eMENSCR) ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2562 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคามขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานของผู้บริหารและกลุ่มงานในสังกัด ใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการดำเนินงาน

1. ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์แผนระดับ 1 แผนระดับ 2 ของประเทศ และบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติ

ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) 2 เป้าหมายที่ 4 เป้าหมายด้านการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 นโยบายการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2. จัดทำกรอบเค้าโครง แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม ให้มีความสอดคล้องกับนโยบาย ภารกิจของหน่วยงาน และบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ประสานกลุ่มงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อมูลรายละเอียดงาน/โครงการที่จะดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบาย ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. จัดทำร่างแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

5. เสนอขออนุมัติแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม ต่อศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

6. เผยแพร่แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม ทั้งในรูปแบบเอกสารและเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ที่ผู้บริหารใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน และกลุ่มงานในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด

1.1 ความเป็นมา

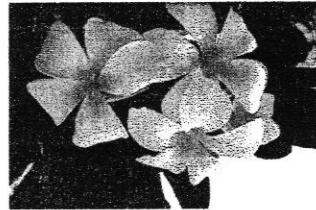
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 9 ได้กำหนดไว้ว่า การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐให้ส่วนราชการปฏิบัติ คือ (1) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า (2) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (1) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจและมาตรา 16 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น “ในแต่ละปีงบประมาณ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย การปฏิบัติราชการของส่วนราชการเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่าย และทรัพยากรอื่นที่จะต้องใช้งบประมาณต่อรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบ เมื่อรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการใดแล้วให้สำนักงบประมาณดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จในแต่ละภารกิจตามแผนปฏิบัติราชการดังกล่าวในกรณีที่ส่วนราชการมิได้เสนอแผนปฏิบัติราชการในภารกิจใดหรือภารกิจใดไม่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี มิให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณสำหรับภารกิจนั้น” ประกอบกับคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2560 เห็นชอบแนวทางการจัดทำงบประมาณ และการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ เพื่อให้ส่วนราชการเตรียมความพร้อมในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และกำหนดแผนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับปฏิทินงบประมาณ โดยให้ทุกส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เบื้องต้น (Pre-Ceiling) ตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2558 - 2564) และนโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) นั้น

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ฉบับที่ 1 - 2 และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2558 - 2564) นโยบายรัฐบาล นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม (สำหรับการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565) ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานและจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ต้นไม้ประจำจังหวัด : ต้นพะยอม (Albizia lebbek (L.) Benth.)

ดอกไม้ประจำจังหวัด : ดอกกล้วยไม้หวาย (Plumeria alba)

ผู้ประพันธ์ : นายสุวิทย์ วัฒนศิริ
 ภาควิชาการศึกษาศาสตร์และนันทนาการ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

ผู้จัดทำ : นายสุวิทย์ วัฒนศิริ
 ภาควิชาการศึกษาศาสตร์และนันทนาการ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

การพิมพ์ : พิมพ์ที่โรงพิมพ์...
 ๒๕๖๕

1) ภาพวาดต้นไม้ประจำจังหวัด

1.2 รูปปั้นต้นไม้ประจำจังหวัด

2) ด้านกายภาพ

2.1 ที่ตั้งและขนาด : ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เส้นรุ้งที่ 15 องศา 25 ลิปดา และ 16 องศา 40 ลิปดาเหนือ เส้นแวงที่ 102 องศา 50 ลิปดา และ 103 องศา 30 ลิปดา ตะวันออก มีพื้นที่ 5,291.683 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,307,304.875 ไร่ ระยะทางห่างจากกรุงเทพฯ 475 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดบุรีรัมย์

2.2 ลักษณะภูมิประเทศ : โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 130 - 230 เมตร ทิศตะวันตกและทิศเหนือเป็นที่สูงในเขตอำเภอโกสุมพิสัย อำเภอยางชุมน้อย และอำเภอกันทรวิชัย ครอบคลุมพื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของจังหวัดและค่อยๆ เทลาดมาทางทิศตะวันออกและทิศใต้ สภาพพื้นที่ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1) พื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มริมน้ำ เช่น ที่ราบลุ่มริมแม่น้ำชี ในบริเวณอำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอโกสุมพิสัย และทางตอนใต้ของจังหวัดแถบชายทุ่งกุลาร้องไห้

2) พื้นที่ค่อนข้างราบเรียบสลับกับลูกคลื่นลอนลาดพบทางบริเวณตอนเหนือของอำเภอยางชุมน้อย เป็นแนวยาวไปทาง ตะวันออกถึงอำเภอเมืองมหาสารคาม

3) พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดสลับกับพื้นที่ลูกคลื่นลอนชันพบ ทางตอนเหนือและตะวันตกของจังหวัด บริเวณนี้มีเนื้อที่ประมาณ ครึ่งหนึ่งของจังหวัด

2.3 ลักษณะภูมิอากาศ : ลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน ประเทศไทยจึงแบ่งออกได้ 3 ฤดู

1) ฤดูร้อน ช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม เป็นช่วงเปลี่ยนจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

2) ฤดูฝน ช่วงกลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนตุลาคม ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณมหาสมุทรอินเดีย

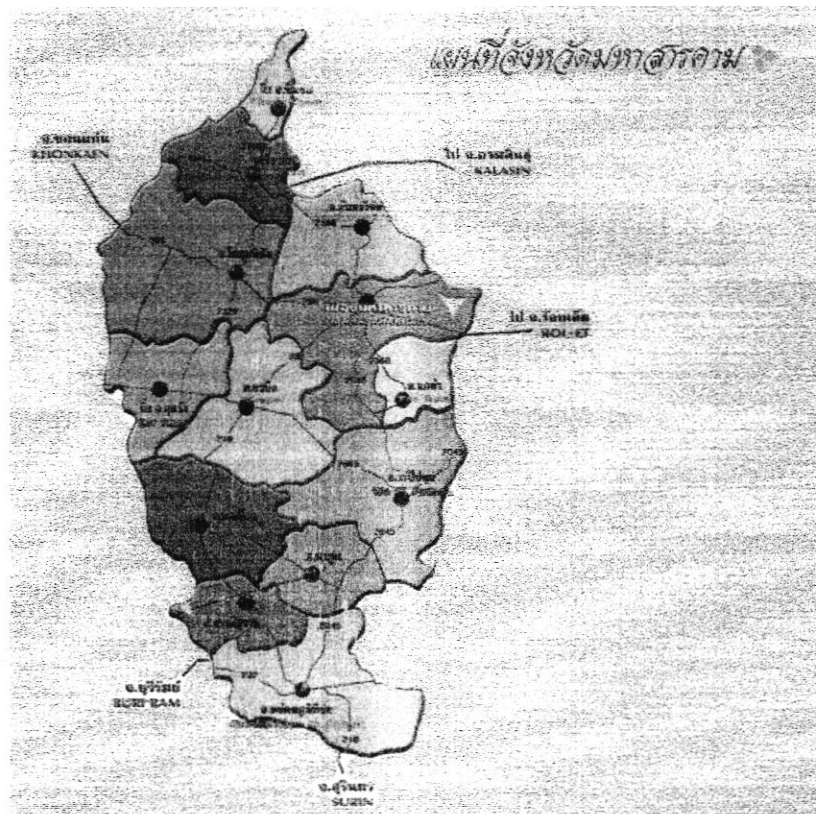
3) ฤดูหนาว ช่วงกลางเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์ ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จากประเทศมองโกเลียและจีนสภาพโดยทั่วไปจะมีลักษณะฝนตกสลับกับอากาศแห้ง (wet and dry climate)

3) ด้านการเมืองการปกครอง

3.1 เขตการปกครอง : จังหวัดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 18 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 123 แห่ง หมู่บ้าน 1,944 แห่ง อำเภอที่มีพื้นที่มากที่สุดคือ โกสุมพิสัย (827.9) รองลงมาคือ อำเภอบรบือ (681.6) อำเภอวาปีปทุม (605.8) และอำเภอเมืองมหาสารคาม (556.7) ตามลำดับ

ตาราง 1 แสดงจำนวนอำเภอ พื้นที่ ตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล อบต. และหมู่บ้าน

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตั้งเมื่อ พ.ศ.	ตำบล	ห่าง จาก จังหวัด	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.	หมู่บ้าน
1	เมืองมหาสารคาม	556.7	2443	14	-	1	1	13	185
2	แกดำ	149.5	2531	5	28	-	2	4	88
3	โกสุมพิสัย	827.9	2443	17	28	-	1	17	233
4	กันทรวิชัย	372.2	2502	10	18	-	3	8	183
5	บรบือ	681.6	2490	15	26	-	1	15	209
6	กุฉีรัง	267.0	2538	5	37	-	-	5	85
7	นาเชือก	528.2	2506	10	58	-	1	10	145
8	พยัคฆภูมิพิสัย	409.8	2440	14	82	-	1	14	227
9	ยางสีสุราช	242.5	2523	7	25	-	-	7	91
10	วาปีปทุม	605.8	2422	15	40	-	1	15	241
11	นาดูน	248.4	2512	9	64	-	3	6	94
12	เขียงยืน	289.0	2502	8	55	-	2	7	116
13	ชื่นชม	113.0	2540	4	75	-	2	2	47
รวมทั้งสิ้น		5,291.6	-	133	-	1	18	123	1,944

3.2 ประชากรในจังหวัด จังหวัดมีประชากรจำนวน 953,660 คน แบ่งเป็นชาย จำนวน 467,497 คน และหญิง จำนวน 486,163 คน โดยอำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองมหาสารคาม จำนวน 157,203 คน อันดับสอง คือ อำเภอโกสุมพิสัย จำนวน 119,090 คน อันดับสาม คือ อำเภอวาปีปทุม จำนวน 112,266 คน และอันดับสี่ คือ อำเภอบรบือ จำนวน 107,264 คน ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากร แยกเป็น ชาย หญิง และจำนวนครัวเรือน จำแนกเป็นรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
1	เมืองมหาสารคาม	74,185	83,018	157,203	59,216
2	โกสุมพิสัย	58,631	60,459	119,090	35,708
3	วาปีปทุม	55,712	56,554	112,266	32,715
4	บรบือ	53,340	53,924	107,264	36,338
5	พยัคฆภูมิพิสัย	43,403	44,229	87,632	25,845
6	กันทรวิชัย	40,013	44,568	84,581	29,512
7	เขียงยืน	29,954	30,815	60,769	20,286
8	นาเชือก	30,383	30,561	60,944	19,190
9	นาตุน	18,695	18,695	37,390	10,362
10	กุตุรัง	18,647	18,388	37,035	10,579
11	ยางสีสุราช	17,479	17,664	35,143	9,676
12	แกดำ	14,945	14,794	29,739	8,101
13	ชื่นชม	12,110	12,494	24,604	6,905
	รวม	467,497	486,163	953,660	304,433

(ที่มา : สำนักงานจังหวัดมหาสารคาม แผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม ณ เดือนกันยายน 2564)

4) ด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1 ด้านเศรษฐกิจ

ประมาณการมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดมหาสารคามปี 2562 มูลค่า 59,208 ล้านบาท รายได้ประชากรต่อหัว ปี 2562 มีมูลค่า 75,334 บาท คิดเป็นลำดับที่ 63 ของประเทศ และเป็นลำดับที่ 8 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสาขาที่มีมูลค่าสูงสุดและมีความสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับจังหวัด จำแนกเป็น

- ภาคเกษตร มีมูลค่า 11,889 ล้านบาท ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพสำคัญได้แก่ การทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ การเกษตรจึงเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัดมหาสารคาม

- นอกภาคเกษตร มีมูลค่า 47,318 ล้านบาท และมีสาขาที่มีมูลค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ อันดับ 1 สาขาการศึกษา มีมูลค่า 10,679 ล้านบาท โดยจังหวัดมหาสารคาม มีนิสิต นักศึกษา ในมหาวิทยาลัย มากกว่า 50,000 คน ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด อันดับ 2 สาขาอุตสาหกรรม มีมูลค่า 9,054 ล้านบาท และอันดับ 3 สาขาการผลิต มีมูลค่า 7,925 ล้านบาท ตามลำดับ

4.2 ด้านสังคม

จังหวัดมหาสารคามเป็นจังหวัดที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานร้อยปีจึงมีหลักฐานปรากฏทั้งในด้าน ศิลปะ โบราณคดี อารยธรรมตลอดจนมรดกด้านวัฒนธรรมต่าง ๆ จำนวนมากที่ชาวจังหวัดมหาสารคาม จะต้องร่วมกันรักษาและสืบสานความเจริญรุ่งเรืองไว้ ที่สำคัญๆ ได้แก่

- 1) โบราณสถานและประวัติศาสตร์ (Historic Building) ได้แก่ กลุ่มอาคาร พระธาตุนาคูน
 กุสันตรัตน์
- 2) ศาสนสถาน (Religious Site) ได้แก่ พระพุทธรูปยืนมงคล พระพุทธรูปมิ่งเมือง
- 3) พิพิธภัณฑ์ (Museum) ได้แก่ พิพิธภัณฑ์วัดมหาชัย ศูนย์จัดแสดงนิทรรศการ
 สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน
- 4) สวนสาธารณะและอุทยาน (Park & National Park) ได้แก่ วนอุทยานโกสัมพีนครลำพัน
- 5) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural Attractions) ได้แก่ แก่งเลิงจาน บึงบอน
- 6) แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ (Other Attractions) ได้แก่ บ้านหนองเขื่อนช้าง บ้านแพง หมู่บ้าน
 ปันหม้อ
- 7) เทศกาลและงานประเพณี ได้แก่ ประเพณีบุญเบิกฟ้าและงานกาชาด ประเพณีออนซอน
 กลองยาวชาววาปี ประเพณีสักการะพระธาตุนาคูนและประเพณี 12 เดือน ประเพณีบุญพาว้างหรือ
 งานบุญเลี้ยงอาหารลิง ประเพณีบั้งไฟ

4.3 ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

1) ดิน

1.1. ดิน จำแนกกลุ่มดินของจังหวัดมหาสารคามได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

- 1) กลุ่มดินไรสามารถแบ่งย่อยเป็น
  - กลุ่มดินไรทั่วไป มีพื้นที่เพียงเล็กน้อยครอบคลุมพื้นที่ทางทิศ ตะวันตกของ
 จังหวัดดินไรกลุ่มนี้อยู่ในพื้นที่บางส่วนของอำเภอลำปุมและอำเภอแกลง
  - กลุ่มดินไรทรายส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณทิศตะวันตกของจังหวัดบริเวณอำเภอโกสุม
 พิสัย อำเภอบรบือ และอำเภอนาเชือก
- 2) กลุ่มดินนาส่วนใหญ่ครอบคลุมพื้นที่ทางทิศเหนือและทิศใต้ของจังหวัดสามารถ
 แยกออกเป็น กลุ่มย่อยตามคุณสมบัติของดินได้เป็น
  - กลุ่มดินนาทั่วไป ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเชียงยืน อำเภอลำปุม อำเภอ นาคูน
 อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย และบางส่วนของอำเภอเมือง
  - กลุ่มดินนาที่อยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำชีทางทิศเหนือของ จังหวัดซึ่งครอบคลุมพื้นที่ของ
 อำเภอโกสุมพิสัยและอำเภอกันทรวิชัยและบางส่วนของทางตอนใต้ของจังหวัด
3. กลุ่มดินคละส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณตอนกลางของจังหวัด สามารถแบ่งย่อยได้เป็น
  - กลุ่มดินไรทั่วไปคละกับดินนาทั่วไป ครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอเมือง
 อำเภอบรบือ อำเภอนาเชือกอำเภอนาคูน และ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย
  - กลุ่มดินไรทรายคละกับดินไรทั่วไปอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอแกลง และ
 อำเภอลำปุม ทั้งนี้ พบว่าจังหวัดมหาสารคามมีดินที่เป็นปัญหา ประมาณ 2,442,724 ไร่ ได้แก่ ดินเค็ม ดิน
 ทรายจัด และดินปนกรวด

2) ป่าไม้ สภาพป่าไม้ของจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัด บริเวณ
 อำเภอกุดรัง อำเภอบรบือ อำเภอนาเชือก อำเภอนาคูน และอำเภอลำปุมมีป่าสงวนแห่งชาติ 10 แห่ง
 มีวนอุทยาน 2 แห่ง คือวนอุทยานโกสัมพีนคร มีพื้นที่ 177.243 ไร่ และวนอุทยานชีหลง 279.159 ไร่ มีสวนรุกชาติ
 2 แห่ง คือ สวนรุกชาติพุทธมณฑล และสวนรุกชาติท่าสองคอน เขตห้ามล่าสัตว์ป่าจำนวน 1 แห่ง คือ เขตห้ามล่า